

නිවියෝර්ක් වයිමිස් හා සිමොනුවිකයෝ ගේස්බ්‍රක් වාර්තාකට තැල්ලව දෙනි

New York Times, Democrats lead push for Facebook censorship

අභ්‍යු බෙමන් විසිනි

2017 සප්තැම්බර් 25

රුසියාවෙන් පිටත සිට ක්‍රියාත්මක වන වෙබ්‍රූනාස් පරිශීලක ගිනුම් (user accounts) හා බැඳී ඇති වෛද්‍යා එල්ල වී ඇති දේශපාලන දැන්වීම් සම්බන්ධ තොරතුරු, 2016 මැයිවරනය කෙරේ රයියානු “අගිල් රයිම්” පරීක්ෂා කරන කොන්ග්‍රස් කම්ටුවට තමන් ස්වේච්ඡාවෙන්ම ලබා දෙන බව ලේකයේ විශාලම සමාජ ජාලය පාලනය කරන තාක්ෂණික දැවැන්තයා වන ගේස්බ්‍රක් වෙබ් අධ්‍යික නිවේදනය කොට ඇතේ.

නිවියෝර්ක් වයිමිස් ප්‍රවත්පතට අනුව මෙකි පරිශීලක ගිනුම්, 2016 මැයිවරන සමයේ, “මතග්දකාරී කාරනා සම්බන්ධයෙන් කුඩා කරවන සුළු පලකිරීම්වලට අනුග්‍රහ දැක්වීමට” කටයුතු කොට ඇතේ. වයිමිස් ප්‍රවත්පතට අනුව, එක්සත් ජනපද විදේශ ප්‍රතිපත්තිය සම්බන්ධයෙන් විවේචිත ලිපි කරා වූ වෙබ් ගොමුකිරීම් ද මෙම “කුඩාකාරී” පලකිරීම් ගනයට ඇතුළත් වේ.

ගේස්බ්‍රක්හි මෙම පියවර වූ කළු එක්සත් ජනපද ඔත්තුයේවා ආයතන, නිවියෝර්ක් වයිමිස්හි “පරීක්ෂන” හා මාර්ක් වෝනර් වහි නිලධාරීන් ද සෙනෙට් සභාවේ රහස්‍ය තොරතුරු කම්ටුවේ සිටින ඉහළ පෙළේ සිමොනුවිකයෙන් ද මගින් ප්‍රබන්ධ කෙරුණු කිවා වස්තුවකට දැක්වෙන ප්‍රතිචාරයකි. එකි කිවා වස්තුව වන්නේ අමෙරිකානු බොලර් 100,000 ක් දේශපාලන දැන්වීම් සඳහා වයෙ කරමින් රයියානු රුපය එක්සත් ජනපදයේ 2016 මැයිවරනයේ ප්‍රතිඵලයට බලපෑම් කිරීමට යත්ත දුරු බවයි.

මෙම තර්කය පහසුවෙන් බිඳෙන සුළු එකකයි පැවසීම තතු අඩුවෙන් දැක්වීමක් වෙයි. මේ වෛද්‍යා කෙරෙන දැන්වීම් සඳහා වයෙ කෙරුණු ඇති බිලයන 6.5 ක සම්පූර්ණ මුදල හා සසඳන විට ආසන්න වශයෙන් සියලු දහසකින් පංගු එකක පමන ප්‍රතිඵතයකි. මැයිවරනයේ පිරිවයේ සාමාන්‍ය ගෝර ප්‍රමානයෙන් යුත් මිනිසෙකු ලෙස සලකා

ගතහැත්, මෙම දැන්වීම් ඔහුගේ එක නියපාත්තක බරට සම කළ හැකේ.

එහෙත් ගේස්බ්‍රක් වෙබ් අධ්‍යික හෝ කොන්ග්‍රස් පරීක්ෂකයන් වේවා, මැයිවරනයට එල්ල වී යයි කියනු ලබන රයියානු බලපෑම් කෙරේ උකුදු ඇස් දැල්වා සිටින ප්‍රවත්පත් වේවා, එම දැන්වීම් රයියානු රහස් තොරතුරු අංශ සමග සම්බන්ධ බවට වන සිය කියාපෑම්වලට ආධාර කෙරෙන කිසියම් හෝ සාක්ෂියක් ඉදිරිපත් කොට නැතේ.

සමාජ වෙබ් ජාලාවල ඇතැම් පරිශීලක ගිනුම් ස්පෑම්බොට් නම්න් හඳුන්වනු ලබන ලබන්නාගේ කැමතීතට පිටත පනිවුඩ පැතිරවීමේ පරිගනක මඟකාංග මගින් පාලනය කෙරෙන බව, ඉන් සමහරක් රයියාවෙන් පිටත සිට ක්‍රියාත්මක කෙරෙන බව, සහ ඉන් සමහරක් දේශපාලන පනිවුඩ පලකරන බව යන ඔප්පු කිරීමට අනවශ්‍ය තරම් නිසැක කරුණු විදහා දක්වමින් ආරම්භ කෙරෙන මෙම උපක්‍රමික කිවා ප්‍රවත් අවසන් කෙරෙන්නේ රට තුළ පවතින දේශපාලන විරැදුළත්වය “සතුරු ඔත්තු යෝවා” ආයතන හා විදේශීය කඩාකප්පල්කාරී ක්‍රියාවන්හි නිෂ්පාදිතයක් බවට යෝජනා කරමිනි.

මෙම අයෙකුහා කුම්ත්තුනවාදයේ අරමුන වන්නේ, අන්තර්ජාලයේ දේශපාලන සාකච්ඡා වාර්තා කිරීම නිත්තනුකුල කරනු වස්, වෛද්‍යා කරනු ලබන 2016 එඟ මැයිවරනයේ රයියානු මැදිහත්වීම් හා දේශපාලන සංස්ථාපනයට එරෙහිව නැගෙන මහජන ප්‍රතිචාරීරෝධතාව අතර ව්‍යාපාර සාම්‍යයක් නිර්මානය කිරීමයි.

රජයේ අනුදැනුමකින් තොරව පිට වූ, නිල එඟ ප්‍රතිපත්තිවලට ප්‍රතිචාරීරෝධතාව වන ලේඛන පළකරන DCLeaks.com වෙබ් අධ්‍යිකයෙහි පළ වූ ලිපි ඇතැම් පරිශීලක ගිනුම්වලන් යළු පළකෙරෙන බව වයිමිස් ප්‍රවත්පත සැලකිල්ලට ගනී.

මෙම වෙබ් අධ්‍යික මගින් පළ කෙරුණු ලේඛන අතර, රයියාව සමග සිටිනයක් ප්‍රවර්ධනය කර ගැනීම් වස් යුතුවෙන් ගැවුම තුළ ඔබාමා පාලනය විසින් අනුයන ලද පිළිවෙත්වලට යටින් වල කැපීමේ මග පාදා ගැනීමේ අරමුණින්, යුතෝරු ප්‍රයෝගයේ නැවෙශ් හමුදාවන්හි ඉහළම අනදෙන නිලධාරියා ලෙස

කටයුතු කළ ජනරාල් පිළිප් බිංඩුලොවී හිටපු රාජ්‍ය ලේකම් කොළඹ් පෙන්වන හමුවුමට යන්න දැරු බව පෙන්වා දෙන මිශ්‍ර අඩංගු විය.

සිංහලයි රුපවාහිනියේ ඉරදින “ගේස් ද නේෂන්” වැඩ සටහනට සහභාගි වූ ඩිමොකුට් කොන්ගුස් සහික ඇධිම් ගිණ, රැකියානු “අැගිල් ගැසීම්” ලෙස මෝද්‍යා කරනු ලබන දෙය පිළිබඳ තොරතුරු ලබා දීමට පියවර ගැනීම සම්බන්ධයෙන් ගේස්බුක් වෙබ් අඩවියට ප්‍රශ්‍යංසා කළ නමුදු, ප්‍රශ්‍යන් මැතිවරනය සඳහා රැකියාව බලපෑම් කළ බවට වන මෝද්‍යාව ඉක්මවා ඉන් එපිටට යන්නෙකයි පැවසිය.

“ගේස්බුක්හි අල්ගොර්තමයන්ගේ හාවනය හා එය ජනයාගේ තොරතුරුමය පක්ෂග්‍රාහීන්වය වැර ගැන්වීමට ඇති ඉඩකඩ කෙරේ නැඹුරු වන ආකාරය පිළිබඳ ගැවෙළවක් පවතින්නේයේ” යි ඔහු පැවසිය. “එය රැකියාව ඉක්මවා ඉන් එපිටට යන ප්‍රශ්‍යන්යකි.”

“ගේස්බුක්හි අල්ගොර්තමයන්” “ජනයාගේ තොරතුරුමය පක්ෂග්‍රාහීන්වය වැර ගැන්වීමට” සේවය කරනයි පැවසිමේ දී ගිණ අදහස් කරන්නේ ක්‍රමක්ද? සෙන්ට් සඟාවේ රහස් තොරතුරු පිළිබඳ ස්ථාවර උපකම්වුවේ ඉහළ සාමාජිකයෙකු වශයෙන් ගිණ යොමු කරන්නේ, දේශපාලන සංස්ථාපතිය කෙරේ වෛවෙන්නාත්මක වන ජන සමුහයන් සංඛ්‍යාත්මකව දිනෙන්දින වර්ධනයේමත්, ගේස්බුක් අඩවිය මගින් ඔවුන්ගේ වෛවෙන්නාත්මක දැන්වීන් වැර ගැන්විය හැකි ප්‍රවෘත්ති හා තොරතුරු දැනුමක් සංඛ්‍යාත ජනය වෙත සම්පාදනය කිරීමත් සම්බන්ධයෙන් ප්‍රමුඛ රහස් ඔත්තු ආයතනයන් දැක්වන සැලකිල්ලයි.

ගේස්බුක් හා ගුගල් යන ආයතන දෙකම “ව්‍යාප ප්‍රවෘත්ති” වලට එරෙහිව සටන් කිරීමේ ප්‍රයත්තයක් ලෙස සිය අල්ගොර්තමයන් වෙනස් කිරීමේ සැලසුම් පිළිබඳව පසුගිය වසරේ නිවේදනය කළේය. ගුගල් සමාගම වැඩිදුරටත් ප්‍රකාශ කළේ තමන් “විකල්ප දැන්වී කොන්යන්ට්” වඩා වැඩි අනුග්‍රහයක් “අධිකාරී අන්තර්ගතයන්ට” ලබා දීමට බලාපොරොත්තු වන බවයි.

ලෝස්වෙද ව්‍යවර්ශනයකින් හෙළුදරව් කේරී ඇති පරදි, ගුගල් සමාගම “ව්‍යාප ප්‍රවෘත්ති” වලට එරෙහිව සටන් කිරීම සඳහා සිය අල්ගොර්තමයන් වෙනස් කිරීමේ සැලසුම් අප්‍රේල් මාසයේ ප්‍රකාශයට පත් කළ තහන් පටන් වාමාංශික, ප්‍රශ්නගිලි හා ගුද-විරෝධී වෙබ් අඩවි 13 ක් කරා ගුගල් හරහා ප්‍රවෘත්ත විම සියයට 55 ක පමණ ප්‍රමානයකින් පහත වැට් ඇති. මැතිවරනයට රැකියාවේ “අැගිල් ගැසීම්” පිළිබඳව භුස්මකට හෝ අතොරක් තොතබා

වයිමිස් ප්‍රවත්තන වියින් කෙරුණු වාර්තාකරනය හා අත්වලේ බඳු ගනිමින් එය කැඳවුම් කර සිටියේ, සිය පරිශ්‍යකයන් අන්තර්ජාලයේ මාර්ගගතව කරන දේ පිළිබඳව ගේස්බුක් අඩවිය “වශකිව ගුණ” බවටය: ඔත්තු සේවා ආයතන සමග වඩාත් සම්පාදනයට වෙත වෙළුම් වෙත වෙමින් “විරද්ධ විය ගුණ” දේ වඩාත් වේගවත්ව ඉවත් කර දැමීය ගුණ බවටය.

සිංහල නිවියෝර්ක් වයිමිස්හි පළ වූ හා ගුගල් ප්‍රවත්ති මුළු දුවස පුරාම පාහේ එහි මුළු පිටුවේ රඳවා තැබූ පරිකච්ඡාක කෙවින් රැස් මෙයේ ප්‍රකාශ කළේය: “යම් හෙයකින් මා ගේස්බුක්හි විධායකයෙකු වී නම්, මට මේ දිනවල දී ප්‍රශ්නකන්ස්ටිචියානු ආකාරයේ (තමන්ට පාලනය කළ තොගෙන විකෘතරුවේ දැවැන්තයෙකු නිර්මානය කළ අයෙකුට දැනෙන ආකාරයේ) අපහසුවක් දැනෙනු ඇතේ... ඇතෙමේවිට ගේස්බුක් (ආයතනය) තමන්ට මුළුමනින් පාලනය කළ තොහකි යමක් නිර්මානය කර ඇතෙවා විය හැකිය.” ඔහු වැඩිදුරටත් පැමිනිලු කර සිටින්නේ, “සරලවම ගේස්බුක් (ආඩවිය)” කේටි සංඛ්‍යාත පරිශ්‍යකයන් හරහා මතු වන “ප්‍රශ්න හසුරුවා ගැනීමට නිමවා නැති” බවයි. “එය තාක්ෂණික සමාගමක් විනා ඔත්තු සේවා ආයතනයක් තොවේ.”

ඔහු ගුහවාදී ලෙස සඳහන් කරන්නේ, “ගේස්බුක් අඩවිය සිය වශකිම් අවබෝධ කර ගැනීම ආරම්භ කොට ඇති බවට සංඛ්‍යාවන් පවතින” බවයි. එය ප්‍රතිතුළේන් විශේෂයෙන් රසක් බඳවා ගෙන ඇති අතර, අනතුරුදායක අන්තර්ගතයන් පිළිබඳව සොයා බලා ඒවා ඉවත් කර දැමීමට ලොව පුරා එහි මොඩිරේටර්වරුන් කන්ඩායම ප්‍රසාදනය කරමින් සිටි.

ඔහු තවදුරටත් මෙයේ ද කියයි: “අයෝග්‍ය කාරකයන් අන්තිවුවනු වස්”, ගේස්බුක් ආයතනය, “කෘතිම බුද්ධී මෙවලම් හා මිනිස් මොඩිරේටර්වරුන් කන්ඩායම් ඇතුළත් ආරක්ෂක ආම්පන්න සඳහා දිගටම විශාල වශයෙන් ආයෝගනය කරමින් සිටිම අවශ්‍ය වනු ඇති.”

2016 මැතිවරනය තුළ රැකියානු අනපෙවීම් පිළිබඳ අරමුප්‍රදුම කට්ඨාවේ නවතම පරිවේශ්දයේ අරමුන වන්නේ, “අනතුරුදායක” යැයි තමන් වියින් සැලකනු ලබන දී -එනම්, එජ ඔත්තු සේවා ආයතන සමග සහසම්බන්ධයකින් ත්‍රියාකරන සිය හාම්ප්‍රතා මහජනය අතට පත් වනු දැකීමට අකමැති දී - “ඉවත්කිරීමට” බලය ලත් එවතින් “මිනිස් මොඩිරේටර්වරුන්” වැඩිදුරටත් ප්‍රසාදනය කිරීමේ දේශපාලන වාතාවරනය නිර්මානය කර ගැනීමයි.